

Αποτελεί η εσωτερική υποτίμηση λύση για την ανταγωνιστικότητα;

ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ: 20/09/2012 06:08, Κώστας Μήλας*

Ο Ζαν - Κλοντ Γιούνκερ αναγνώρισε ότι η Ελλάδα έχει προβεί σε σημαντικά βήματα ενίσχυσης της ανταγωνιστικής της εικόνας καθώς η Eurostat εκτιμά ότι το μισθολογικό μας κόστος μειώθηκε, σε ετήσια βάση, κατά 11,5%. Με άλλα λόγια, η πολιτική εσωτερικής υποτίμησης φαίνεται ότι αποδίδει καρπούς. Είναι όμως έτσι τα πράγματα;

Για να απαντηθεί το ερώτημα αυτό θα πρέπει να εξετάσουμε ποιοι παράγοντες επηρεάζουν την ανταγωνιστικότητα. Μεταξύ των ποσοτικών παραγόντων, η παραγωγικότητα της εργασίας, και οι δαπάνες σε έρευνα και ανάπτυξη (ως ποσοστό του ΑΕΠ) επηρεάζουν θετικά την ανταγωνιστικότητα ενώ οι μέσοι πραγματικοί μισθοί ασκούν αρνητική επίδραση.

Χρησιμοποιώντας ένα απλό οικονομετρικό υπόδειγμα (το οποίο κάνει χρήση της καλούμενης μεθόδου *variance decomposition analysis*), εκτιμάμε ότι οι παραπάνω συνιστώσες συνεισφέρουν μέχρι και 30% στο «προφίλ» της ανταγωνιστικότητας. Ιδιαίτερη αναφορά κάνουμε στις δαπάνες σε έρευνα και ανάπτυξη οι οποίες βρίσκονται στάσιμες στο 0,6% του ελληνικού ΑΕΠ την ίδια στιγμή κατά την οποία τα αντίστοιχα ποσοστά σε άλλες χώρες του Νότου είναι σαφώς υψηλότερα (ήτοι 1,4% στην Ισπανία, 1,3% στην Ιταλία και 1,6% στην Πορτογαλία). Να σημειωθεί επιπλέον ότι η «νηνεμία» σε έρευνα και ανάπτυξη επηρεάζει αρνητικά όχι μόνο την ανταγωνιστικότητα αλλά και την παραγωγικότητα της οικονομίας.

Πράγματι, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις μας, μια αύξηση των δαπανών από το 0,6% του ΑΕΠ στο επίπεδο των λοιπών χωρών του Νότου θα μπορούσε να βελτιώσει την παραγωγικότητα της ελληνικής οικονομίας κατά 10% εντός δετίας.

Τι σημαίνουν όλα τα παραπάνω;

1. Μη ποσοτικοί παράγοντες, οι καλούμενοι και «θεσμοί» (βλέπε πολυνομία, γραφειοκρατία και πολυπλοκότητα του φορολογικού συστήματος) συνεισφέρουν την «μερίδα του λέοντος» (το 70% δηλαδή) στην έλλειψη ανταγωνιστικότητας. Συνεπώς, αντί της «εύκολης» λύσης των αλληπάλληλων μισθολογικών μειώσεων, το βάρος της κυβέρνησης θα πρέπει να δοθεί στην βελτίωση των «θεσμών».

2. Μεταξύ των ποσοτικών παραγόντων, θα πρέπει να δοθεί προτεραιότητα στις δαπάνες σε έρευνα και ανάπτυξη οι οποίες, σύμφωνα με τον σχεδιασμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, θα πρέπει να αυξηθούν στο 3% του ΑΕΠ μέχρι το 2020! Αυτό πρακτικά σημαίνει (α) άμεση αύξηση, με τις ευλογίες της Τρόικα, των δημοσίων κονδυλίων για έρευνα και ανάπτυξη, και (β) στήριξη από τις

ελληνικές τράπεζες (μέσω εξαιρετικά χαμηλότοκων δανείων) κάθε ιδιωτικής πρωτοβουλίας στον τομέα αυτό.

3. Ασφαλώς υπάρχει και μια συμβιβαστική λύση ενόψει βέβαια και του καθεστώτος εφεδρείας 150.000 δημοσίων υπαλλήλων. Γιατί να μην επιδείξουν οι πολιτικοί μας την ανάλογη ευαισθησία θέτοντας (με κατάλληλες συνταγματικές ρυθμίσεις) σε καθεστώς εφεδρείας το 1/3 των βουλευτών; Λιγότεροι βουλευτές θα σήμαινε λιγότερες μισθολογικές δαπάνες στους εκπροσώπους του κοινοβουλίου οι οποίοι πιθανότατα θα νομοθετούσαν μικρότερο αριθμό πολύπλοκων νόμων κάτι που με τη σειρά του θα ενίσχυε την κρατική αποτελεσματικότητα και θα οδηγούσε, εν τέλει, σε βελτίωση της ανταγωνιστικότητας.

Ο κ. Κώστας Μήλας είναι Καθηγητής Χρηματοοικονομικών, στο *University of Liverpool